

Súd: Krajský súd Banská Bystrica  
Spisová značka: 23S/218/2014  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6014201355  
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 04. 2015  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Drahomíra Mikulajová  
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6014201355.1

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Drahomíry Mikulajovej a členov JUDr. Milana Segeča a JUDr. Jozefa Zlochu v právnej veci žalobkyne: D.. H. F., rod. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XX, XXX XX O. F., proti žalovanému: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, odbor sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, Špitálska 8, 812 67 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí žalovaného:

č. UPS/US1/SSVOSSD/BEZ/2014/26656 zo dňa 20.08.2014,  
č. UPS/US1/SSVOSSD/BEZ/2014/26654 zo dňa 20.08.2014,  
č. UPS/US1/SSVOSSD/BEZ/2014/26653 zo dňa 20.08.2014,  
č. UPS/US1/SSVOSSD/BEZ/2014/26655 zo dňa 20.08.2014, takto

### rozhodol:

I/ Krajský súd žaloby žalobkyne **z a m i e t a** .

II/ Žalobkyni náhradu trov konania nepriznáva.

### odôvodnenie:

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen rozhodnutím č. ZV2/USVR/SOC/2014/4981-0004 zo dňa 02.06.2014, ako príslušný správny orgán, vo veci opakovaného príspevku dieťaťu zverenému do náhradnej starostlivosti rozhodol podľa § 12 ods. 1, § 5 ods. 1 zákona č. 627/2005 Z.z. o príspevkoch na podporu náhradnej starostlivosti o dieťa tak, že oprávnenej osobe maloletému nezaopatrenému dieťaťu: L. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XX, XXX XX O. F., v zákonom zastúpení: D.. H. F., bytom H. XX, XXX XX O. F., odníma opakovaný príspevok dieťaťu v sume 138,13 Eur od 01.01.2014. Rozhodnutie odôvodnil tým, že oprávnená osoba nemá od 01.01.2014 nárok na opakovaný príspevok dieťaťu, nakoľko zanikli podmienky nároku na uvedenú dávku. Opakovaný príspevok dieťaťu je určený na uspokojovanie potrieb dieťaťa v náhradnej starostlivosti, najmä na úhradu nákladov na výživu, výchovu, vzdelávanie a bývanie dieťaťa. Nárok naň má nezaopatrené dieťa, ktoré bolo zverené do náhradnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu. Vzhľadom na to, že maloletý L. Q. bol predbežným opatrením súdu dňa 11.12.2013 odovzdaný do starostlivosti L. L. (ďalej DD) V. v O. a teda starostlivosť o nezaopatrené dieťa už nezabezpečuje náhradný rodič, ako aj vzhľadom na to, že rozhodnutím úradu bol dňom 12.05.2014 náhradný rodič vyradený zo zoznamu žiadateľov o náhradu rodičovskú starostlivosť, nie sú už splnené podmienky nároku na opakovaný príspevok dieťaťu. Konštatoval, že pri odňatí opakovaného príspevku bolo zohľadnené, že výplata opakovaného príspevku bola od 01.01.2014 zastavená.

Žalovaný rozhodnutím č. UPS/US1/SSVOSSD/BEZ/2014/26656 zo dňa 20.08.2014 zamietol odvolanie maloletého L. Q., v zákonom zastúpení náhradného rodiča D.. H. F. a súčasne potvrdil prvostupňové rozhodnutie. Vyporiadal sa s odvolacími námietkami, keď v odvolaní bolo tvrdené, že pestúnska starostlivosť nezanikla, pretože predbežné opatrenie iba dočasne upravuje pomery účastníkov, a teda

aj výplatu príspevkov je potrebné upraviť iba dočasne. Podľa odvolateľa podmienkou pre priznanie príspevkov bolo rozhodnutie súdu, ktoré platí dovtedy, pokiaľ nebude vo veci rozhodnuté inak. Odvolateľ žiadal zmeniť prvostupňové rozhodnutie a výplatu opakovaného príspevku dieťaťu zastaviť, a nie odňať. Žalovaný nepovažoval odvolacie dôvody za relevantné privodiť zmenu prvostupňového rozhodnutie. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil poukazom na ustanovenie § 1 ods. 2 písm. b/, § 1 ods. 3, § 5 ods. 1, § 12 ods. 1, § 17 zákona o príspevkoch na podporu náhradnej starostlivosti o dieťa. Zdôraznil účel poskytovaného príspevku maloletému dieťaťu a konštatoval, že od umiestnenia dieťaťa do Detského domov V., O., náklady na výživu, výchovu, vzdelávanie a bývanie sú dieťaťu hradené zo štátneho rozpočtu, na základe čoho zanikol nárok na výplatu opakovaného príspevku dieťaťu, a preto príspevok bol správne odňatý. Konanie o žalobe proti tomuto rozhodnutiu začalo pod sp.zn. 23S/218/2014.

2. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, ako príslušný správny orgán, rozhodnutím č. ZV2/USVR/SOC/2014/4969-0006 zo dňa 02.06.2014 vo veci opakovaného príspevku náhradnému rodičovi rozhodol podľa § 12 ods. 1, § 6 ods. 1 písm. a/ zákona č. 627/2005 Z.z. o príspevkoch na podporu náhradnej starostlivosti o dieťa tak, že náhradnému rodičovi D.. H. F. odňal opakovaný príspevok v sume 175,62 Eur, určeného na podporu vykonávania osobnej starostlivosti o deti M. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XX, O. F. a L. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom tamtiež. V odôvodnení konštatoval, že oprávnená osoba nemá od 01.01.2014 nárok na opakovaný príspevok náhradnému rodičovi, nakoľko zanikli podmienky nároku na uvedenú dávku. Opakovaný príspevok náhradnému rodičovi je určený na podporu vykonávania osobnej starostlivosti o dieťa, ktoré má náhradný rodič zverené do náhradnej starostlivosti. Poukázal na skutočnosť, že maloleté deti M. Q. a L. Q. boli predbežným opatrením dňa 11.12.2013 odovzdané do starostlivosti DD V. v O., a teda náhradný rodič uvedeným dňom prestal vykonávať starostlivosť o tieto deti.

Žalovaný rozhodnutím č. UPS/US1/SSVOSSD/BEZ/2014/26654 zo dňa 20.08.2014 na odvolanie oprávnenej osoby D.. H. F. zmenil napadnuté rozhodnutie úradu tak, že vypustil z textu výroku prvostupňového rozhodnutia pri § 6 ods. 1 „písm. a/“ a v zostatku ponechal prvostupňové rozhodnutie nezmenené. Nestotožnil sa s tvrdením v odvolaní, že ak pestúnska starostlivosť nezanikla zákonným spôsobom, nie je možné odňať príspevok, ale len zastaviť jeho výplatu, keď odvolateľka tvrdila, že predbežné opatrenie iba dočasne upravuje pomery účastníkov a rozhodnutie, ktoré bolo podmienkou pre priznanie príspevku, doposiaľ platí. Právne odôvodnil rozhodnutie poukazom na ustanovenie § 1 ods. 2 písm. b/, § 1 ods. 3, § 6 ods. 1, § 12 ods. 1 zákona o príspevkoch na podporu náhradnej starostlivosti o dieťa. Poukázal na účel poskytovaného príspevku, ktorý je určený na podporu vykonávania náhradnej osobnej starostlivosti o dieťa, ktoré má náhradný rodič zverené do náhradnej starostlivosti a vyvodil, že ak v danom prípade náhradný rodič nevykonáva osobnú starostlivosť, keďže maloleté deti boli umiestnené do Detského domova V., nepatrí náhradnému rodičovi predmetný príspevok. Konanie o žalobe proti tomuto rozhodnutiu začalo pod sp.zn. 23S/219/2014.

3. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, ako príslušný správny orgán, rozhodnutím č. ZV2/USVR/SOC/2014/3682-0005 zo dňa 02.06.2014 vo veci prídavku na dieťa rozhodol podľa § 13 ods. 1, § 7 ods. 1 písm. a/ zákona č. 600/2003 Z.z. o prídavku na dieťa tak, že občanovi D.. H. F. odníma prídavok na dieťa: M. Q., nar. XX.XX.XXXX, L. Q., nar. XX.XX.XXXX, od 01.01.2014 v sume 46,20 Eur. V odôvodnení uviedol, že oprávnená osoba má nárok na prídavok na dieťa, ak sa stará o nezaopatrené dieťa. Oprávnenou osobou je okrem iných aj osoba, ktorej je nezaopatrené dieťa zverené do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov na základe právoplatného rozhodnutia súdu. Nárok na prídavok nevzniká, ak sa nezaopatrenému dieťaťu poskytuje starostlivosť v zariadení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, v špeciálnom výchovnom zariadení z dôvodu výkonu rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti, predbežného opatrenia, alebo rozhodnutia o uložení ochrannej výchovy alebo výchovného opatrenia. Vzhľadom na to, že predbežným opatrením boli maloleté deti dňa 11.12.2013 odovzdané do starostlivosti DD V. v O., ako aj z dôvodu, že náhradný rodič dňom 12.05.2014 bol vyradený zo zoznamu žiadateľov o NRS, nespĺňa oprávnená osoba od 01.01.2014 predmetný nárok. Konštatoval, že pri odňatí prídavku na dieťa bolo zohľadnené, že výplata bola od 01.01.2014 zastavená.

Žalovaný rozhodnutím č. UPS/US1/SSVOSSD/BEZ/2014/26653 zo dňa 20.08.2014 odmietol odvolanie oprávnenej osoby D.. H. F. a súčasne potvrdil prvostupňové rozhodnutie. Rovnako ako v predchádzajúcich veciach, sa nestotožnil s tvrdením v odvolaní, že ak pestúnska starostlivosť nezanikla, vzhľadom na to, že predbežné opatrenie iba dočasne upravuje pomery účastníkov, mohol správny orgán len zastaviť výplatu prídavku na dieťa a nie ho odňať. Žalovaný právne odôvodnil napadnuté rozhodnutie poukazom na ustanovenie § 1 ods. 2, § 7 ods. 1 písm. a/, § 7 ods. 2 písm. a/, § 11 ods. 1,

§ 13 ods. 1, § 14 ods. 1 písm. c/ zákona o prídavku na dieťa. Zvýraznil najmä ustanovenie § 7 ods. 2 písm. a/ zákona o prídavku na dieťa, v zmysle ktorého nárok nevzniká, ak sa nezaopatrenému dieťaťu poskytuje starostlivosť v zariadení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, alebo v špeciálnom výchovnom zariadení z dôvodu výkonu rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti, a to aj na základe predbežného opatrenia súdu. Od 11.12.2013 je starostlivosť, výchova a výživa o nezaopatrené deti zabezpečovaná v zariadení na výkon rozhodnutia súdu v Detskom domove V. O., preto D.. H. F. nespĺňa podmienky nároku na prídavok na dieťa M. Q. a L. Q. a tou je starostlivosť oprávnenej osoby. Z uvedeného vyvodil, že platiteľ správne odňal D.. H. F. prídavok na dieťa podľa § 13 ods. 1 zákona o prídavku na dieťa. Konanie o žalobe proti tomuto rozhodnutiu začalo pod sp.zn. 23S/220/2014.

4. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, ako príslušný správny orgán, rozhodnutím č. ZV2/USVR/SOC/2014/4972-0004 zo dňa 02.06.2014, vo veci opakovaného príspevku dieťaťu zverenému do náhradnej starostlivosti rozhodol podľa § 12 ods. 1, § 5 ods. 1 zákona č. 627/2005 Z.z. o príspevkoch na podporu náhradnej starostlivosti o dieťa tak, že oprávnenej osobe maloletému nezaopatrenému dieťaťu: M. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XX, XXX XX O. F., v zákonom zastúpení: D.. H. F., bytom H. XX, XXX XX O. F., odníma opakovaný príspevok dieťaťu v sume 138,13 Eur od 01.01.2014. Rozhodnutie odôvodnil tým, že oprávnená osoba nemá od 01.01.2014 nárok na opakovaný príspevok dieťaťu, nakoľko zanikli podmienky nároku na uvedenú dávku. Opakovaný príspevok dieťaťu je určený na uspokojovanie potrieb dieťaťa v náhradnej starostlivosti, najmä na úhradu nákladov na výživu, výchovu, vzdelávanie a bývanie dieťaťa. Nárok naň má nezaopatrené dieťa, ktoré bolo zverené do náhradnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu. Vzhľadom na to, že maloletá M. Q. bola predbežným opatrením súdu dňa 11.12.2013 odovzdaná do starostlivosti Detského domova (ďalej DD) V. v O. a teda starostlivosť o nezaopatrené dieťa už nezabezpečuje náhradný rodič, ako aj vzhľadom na to, že rozhodnutím úradu bol dňom 12.05.2014 náhradný rodič vyradený zo zoznamu žiadateľov o náhradu rodičovskú starostlivosť, nie sú už splnené podmienky nároku na opakovaný príspevok dieťaťu. Konštatoval, že pri odňatí opakovaného príspevku bolo zohľadnené, že výplata opakovaného príspevku bola od 01.01.2014 zastavená.

Žalovaný rozhodnutím č. UPS/US1/SSVOSSD/BEZ/2014/26655 zo dňa 20.08.2014 zamietol odvolanie maloletej M. Q., v zákonom zastúpení náhradného rodiča D.. H. F. a súčasne potvrdil prvostupňové rozhodnutie. Vyporiadal sa s odvolacími námietkami, keď v odvolaní bolo tvrdené, že pestúnska starostlivosť nezanikla, pretože predbežné opatrenie iba dočasne upravuje pomery účastníkov, a teda aj výplatu príspevkov je potrebné upraviť iba dočasne. Podľa odvolateľa podmienkou pre priznanie príspevkov bolo rozhodnutie súdu, ktoré platí dovtedy, pokiaľ nebude vo veci rozhodnuté inak. Odvolateľ žiadal zmeniť prvostupňové rozhodnutie a výplatu opakovaného príspevku dieťaťu zastaviť, a nie odňať. Žalovaný nepovažoval odvolacie dôvody za relevantné privodiť zmenu prvostupňového rozhodnutie. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil poukazom na ustanovenie § 1 ods. 2 písm. b/, § 1 ods. 3, § 5 ods. 1, § 12 ods. 1, § 17 zákona o príspevkoch na podporu náhradnej starostlivosti o dieťa. Zdôraznil účel poskytovaného príspevku maloletému dieťaťu a konštatoval, že od umiestnenia dieťaťa do Detského domov V., O., náklady na výživu, výchovu, vzdelávanie a bývanie sú dieťaťu hradené zo štátneho rozpočtu, na základe čoho zanikol nárok na výplatu opakovaného príspevku dieťaťu, a preto príspevok bol správne odňatý. Konanie o žalobe proti tomuto rozhodnutiu začalo pod sp.zn. 23S/221/2014.

V zákonom stanovenej lehote podala žalobkyňa proti rozhodnutiam žalovaného žaloby, ktorými sa domáhala zrušenia rozhodnutí žalovaného a vrátenia vecí žalovanému na ďalšie konanie. Žalobkyňa namietala a uvádzala najmä tieto skutočnosti:

1. Na základe rozhodnutia UPSVaR Banská Bystrica č. 2014/1301 zo dňa 21.01.2014 v spojení s rozhodnutím žalovaného č. UPS/US1/SSVOSPODSK/BEZ/2014/12392 zo dňa 04.04.2014 bola žalobkyňa vyradená zo zoznamu žiadateľov o náhradnú rodinnú starostlivosť. Proti právoplatnému rozhodnutiu žalovaného podala žalobu, o ktorej sa vedie konanie na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod č. 23S/153/2014.

2. Pôvodne bola výplata príspevkov a prídavku zastavená, avšak v dôsledku rozhodnutia o jej vyradení zo zoznamu žiadateľov boli odňaté. Dôvodom pre odňatie príspevkov a prídavku bolo tiež obvinenie a následná obžaloba žalobkyne zo zločinu týrania blízkej a zverenej osoby, vedenej pod č. 4T/37/2014 na Okresnom súde vo Zvolene, pričom hlavné pojednávanie bolo niekoľkokrát odročené a zatiaľ nebolo vo veci právoplatne rozhodnuté. Napriek tomu správny orgán porušuje zásadu prezumpcie nevinu.

3. Do pestúnskej starostlivosti jej boli zverené tri deti: maloletá M. Q., maloletý L. Q. a maloletý F. U., pričom správny orgán nepostupuje vo všetkých prípadoch rovnako, keď príspevky a prídavok v súvislosti so starostlivosťou o dieťa F. U. boli len pozastavené a nie odňaté.

4. Prvostupňový správny orgán rozhodnutiami zo dňa 17.01.2014 rozhodol o odňatí predmetných príspevkov (vo všetkých štyroch veciach), pričom na základe odvolaní žalobkyne odvolací orgán zmenil rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu a rozhodnutiami zo dňa 04.03.2014 zastavil výplatu príspevkov s tým, že o nárokoch za obdobie zastavenia výplaty sa rozhodne po ukončení konania vo veci starostlivosti o maloletú M. Q. a maloletého L. Q..

5. Napriek tomu, že situácia sa nezmenila, neboli vydané žiadne rozhodnutia súdov, prvostupňový správny orgán rozhodnutiami zo dňa 02.06.2014 príspevky a prídavok odňal. Žalovaný tak poškodzuje práva detí zverených žalobkyňi a tiež práva samotnej žalobkyne, pretože nebol žiadny dôvod meniť rozhodnutia a tak znepríjemňovať a komplikovať život žalobkyňi a jej rodine. To, že došlo k odňatiu príspevkov a nie zastaveniu, môže v budúcnosti spôsobiť žalobkyňi a maloletým deťom vážne problémy, najmä v prípade oslobodenia žalobkyne spod obžaloby, s prihliadnutím na skutočnosť, že vo veci samotnej o trvalom odňatí maloletých detí z pestúnskej starostlivosti sa nekoná a doposiaľ nebol podaný ani žiadny návrh v tejto veci. V prípade ukončenia trestného konania v jej prospech by jej boli deti okamžite presunuté a chybou štátnych orgánov nebude môcť zabezpečiť riadne plnenie si povinností, vzhľadom na nedostatok finančných prostriedkov.

6. Správne orgány nedodržia ústavné právo žalobkyne na prezumpciu nevinu, keď rozhodol o jej vine a skutočnostiach skôr, ako vyslovil vinu, či nevinu, súd v trestnom konaní. Nie je žiadny dôvod vydávať akékoľvek rozhodnutia, akoby bola jej vina preukázaná.

Žalovaný v písomných vyjadreniach k žalobám trval na zákonnosti napadnutých rozhodnutí a žaloby navrhol zamietnuť. Poukázal na to, že maloletému L. Q., v zastúpení náhradného rodiča D.. H. F., bol od 01.07.2011 priznaný opakovaný príspevok dieťaťu zverenému do náhradnej starostlivosti na základe tej skutočnosti, že maloletý bol rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota č.k. 7P/52/2011-23 zo dňa 10.05.2011 zverený do pestúnskej starostlivosti D.. H. F.. Maloletému dieťaťu M. Q., v zastúpení náhradného rodiča D.. H. F., bol priznaný opakovaný príspevok dieťaťu zverenému do náhradnej starostlivosti od 01.07.2011 na základe tej skutočnosti, že tým istým rozsudkom opatrovanského súdu bola maloletá zverená do pestúnskej starostlivosti D.. H. F.. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 30.06.2011. Podľa uznesenia Okresného súdu Zvolen č.k. 5P/539/2013-15 zo dňa 04.12.2013 súd predbežným opatrením odovzdal maloleté deti M. Q. a L. Q. do starostlivosti Detského domova V. O.. Predmetné rozhodnutie sa stalo vykonateľným dňom 04.12.2013 a dňa 05.03.2013 nadobudlo právoplatnosť, pričom maloleté deti boli skutočne odovzdané do DD V. dňa 11.12.2013. Žalovaný zdôraznil, že opakovaný príspevok dieťaťu je určený na podporu uspokojovania potrieb dieťaťa, najmä na úhradu nákladov na výživu, výchovu, vzdelávanie a bývanie dieťaťa. Od umiestnenia maloletých detí M. a L. Q. do zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, tieto náklady sú už hradené detským domovom zo štátneho rozpočtu. Tým, že maloleté deti boli odovzdané do starostlivosti detského domova, opakovaný príspevok dieťaťu by v zmysle ustanovenia § 5 ods. 1 zákona o príspevkoch na podporu náhradnej starostlivosti o dieťa, nebol účelne využívaný, preto zanikol nárok na výplatu opakovaného príspevku dieťaťu. Poukázal na to, že rozhodnutie o vyradení D.. H. F. zo zoznamu žiadateľov o náhradnú rodinnú starostlivosť nemá vplyv na výplatu príspevkov na podporu náhradnej starostlivosti o dieťa a výplatu prídavku na dieťa. Vplyv malo právoplatné rozhodnutie súdu o odovzdaní maloletých detí do zariadenia na výkon rozhodnutia súdu. K rozdielnemu postupu správneho orgánu v prípade maloletého F. U. poukázal žalovaný na to, že žalobkyňa podala odvolanie proti uzneseniu o predbežnom opatrení Okresného súdu Zvolen č.k. 14P/30/2013-10 zo dňa 03.12.2013, teda konanie na súde ešte nebolo právoplatne ukončené. V prípade maloletých detí Q. bolo konanie v čase rozhodovania prvostupňového správneho orgánu už právoplatne ukončené, a preto bolo povinnosťou platiteľa rozhodnúť o odňatí príspevkov. K príspevku náhradnému rodičovi pri starostlivosti o dieťa M. Q. a L. Q. uviedol, že tento príspevok bol D.. H. F. priznaný od 01.07.2011 na základe tej skutočnosti, že podľa rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota č.k. 7P/52/2011-23 zo dňa 10.05.2011, právoplatného dňa 30.06.2011, jej boli maloleté deti zverené do pestúnskej starostlivosti. Ak boli maloleté deti umiestnené v zariadení na výkon rozhodnutia súdu, bolo potrebné rozhodnúť o odňatí príspevkov na podporu náhradnej starostlivosti o dieťa a prídavku na maloleté deti, pretože starostlivosť o maloleté deti už poskytuje zariadenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

Podľa § 112 ods. 1 O.s.p. súd z dôvodu hospodárnosti konania spojil na spoločné konanie vecí, ktoré začali na súde pod sp.zn. 23S/218/2014, sp.zn. 23S/219/2014, sp.zn. 23S/220/2014 a sp.zn. 23S/221/2014 s tým, že spoločné konanie sa ďalej bude viesť pod sp.zn. 23S/218/2014.

Na prejednanie vecí súd v súlade s § 250g O.s.p. nariadil pojednávanie. Žalobkyňa na pojednávaní trvala na podaných žalobách. Zotrvávala na stanovisku, že ak nebolo rozhodnuté o ukončení pestúnskej starostlivosti, rozhodnutia o odňatí príspevkov neboli vydané v súlade so zákonom, pretože mala byť len zastavená ich výplata. L. boli umiestnené do detského domova len na základe predbežného opatrenia. K., že bola ukrátená na svojich právach tým, že pokiaľ by jej deti boli znova vrátené, bude musieť obtiažne preukazovať relevantné skutočnosti na priznanie týchto odňatých nárokov.

Poverený zástupca žalovaného na pojednávaní zotrval na vyjadreniach k žalobám. Zdôraznil, že nárok na prídavok nevzniká, pokiaľ je dieťa umiestnené v zariadeniach sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, a to aj na základe predbežného opatrenia súdu. K opakovaným príspevkom uviedol, že zákon upravuje podmienky zastavenia výplaty, a to len v prípade, ak vzniknú nejaké pochybnosti, či sú alebo nie sú splnené podmienky nároku, avšak v predmetnej veci nie sú žiadne pochybnosti. Rozhodujúcou skutočnosťou je to, že deti boli umiestnené v detskom domove.

Krajský súd v konaní podľa druhej hlavy piatej časti O.s.p. preskúmal rozhodnutia a postup žalovaného v rozsahu a z dôvodov uvedených žalobách a dospel k záveru, že rozhodnutia a postup žalovaného, ako aj prvostupňového správneho orgánu, sú v súlade so zákonom, a preto žaloby podľa § 250j ods. 1 O.s.p. zamietol.

Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 627/2005 Z.z. o príspevkoch na podporu náhradnej starostlivosti o dieťa; tento zákon upravuje poskytovanie príspevkov, ktorými štát podporuje náhradnú starostlivosť o dieťa (ďalej len "príspevok"), ako sociálnych dávok, ak náhradnú starostlivosť o dieťa vykonáva osobne na základe rozhodnutia súdu alebo na základe rozhodnutia príslušného orgánu iná fyzická osoba ako rodič.

Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 627/2005 Z.z.; náhradná starostlivosť o dieťa podľa tohto zákona je

- a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča,
- b) pestúnska starostlivosť,
- c) poručníctvo, 5) ak sa poručník osobne stará o dieťa; to neplatí, ak sa poručník osobne stará o dieťa, ktorého rodičia nie sú plnoletí,
- d) dočasné zverenie dieťaťa do starostlivosti osoby, ktorá má záujem stať sa pestúnom,
- e) zverenie dieťaťa do starostlivosti fyzickej osoby rozhodnutím súdu o nariadení predbežného opatrenia, ak súd koná o zverení dieťaťa do náhradnej starostlivosti tejto fyzickej osobe podľa písmena a) alebo b),
- f) zverenie dieťaťa do predosvojiteľskej starostlivosti, alebo
- g) zverenie dieťaťa do starostlivosti fyzickej osoby rozhodnutím súdu o nariadení predbežného opatrenia, ak súd koná o zverení dieťaťa do predosvojiteľskej starostlivosti.

Podľa § 1 ods. 3 zákona č. 627/2005 Z.z.; náhradný rodič podľa tohto zákona je fyzická osoba, ktorej bolo dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa odseku 2.

Podľa § 5 zákona č. 627/2005 Z.z.; opakovaný príspevok dieťaťu je určený na podporu uspokojovania potrieb dieťaťa, najmä na úhradu nákladov na výživu, výchovu, vzdelávanie a bývanie dieťaťa.

Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 627/2005 Z.z.; opakovaný príspevok náhradnému rodičovi je určený na podporu vykonávania osobnej starostlivosti o dieťa, ktoré má náhradný rodič zverené do náhradnej starostlivosti.

Podľa § 11 ods. 6 zákona č. 627/2005 Z.z.; ak vzniknú dôvodné pochybnosti, či oprávnená osoba spĺňa podmienky nároku na príspevok a na jeho výplatu, platiteľ rozhodne o zastavení výplaty príspevku od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, za ktorý sa tento príspevok už vyplatil.

Podľa § 11 ods. 7 zákona č. 627/2005 Z.z.; platiteľ rozhodne o obnovení výplaty príspevku, ak oprávnená osoba preukáže, že zanikli dôvodné pochybnosti, pre ktoré bola jeho výplata zastavená. Platiteľ obnoví výplatu príspevku od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v

ktorom zanikli dôvody na zastavenie jeho výplaty. Plateľ doplatí príspevok za obdobie zastavenia jeho výplaty, ak podmienky nároku na príspevok boli splnené počas tohto obdobia.

Podľa § 12 ods. 1 zákona č. 627/2005 Z.z.; plateľ odíme príspevok, ak zanikol nárok na príspevok alebo ak zistí, že sa príspevok priznal neoprávnene.

Podľa § 17 zákona č. 627/2005 Z.z.; plateľ vypláca príspevky podľa § 2 písm. a) a c) za dieťa, ktoré je maloleté, náhradnému rodičovi, ktorý je oprávnený nimi disponovať.

Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 600/2003 Z.z. o prídavku na dieťa; tento zákon upravuje poskytovanie prídavku na dieťa (ďalej len "prídavok") a poskytovanie príplatku k prídavku.

Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 600/2003 Z.z.; prídavok je štátna sociálna dávka, ktorou štát prispieva oprávnenej osobe na výchovu a výživu nezaopatreného dieťaťa.

Podľa § 7 ods. 1 písm. a/ zákona č. 600/2003 Z.z.; oprávnená osoba má nárok na prídavok, ak sa stará o nezaopatrené dieťa; podmienka starostlivosti o nezaopatrené dieťa oprávnenu osobou podľa § 2 ods. 1 písm. d) sa považuje za splnenú.

Podľa § 7 ods. 2 písm. a/ zákona č. 600/2003 Z.z.; nárok na prídavok nevzniká, ak sa nezaopatrenému dieťaťu poskytuje starostlivosť v zariadení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately alebo v špeciálnom výchovnom zariadení z dôvodu výkonu rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti, predbežného opatrenia alebo rozhodnutia o uložení ochranej výchovy alebo výchovného opatrenia.

Podľa § 11 ods. 1 zákona č. 600/2003 Z.z.; plateľ vyplatí prídavok za celý kalendárny mesiac, aj keď podmienky nároku boli splnené len za časť kalendárneho mesiaca.

Podľa § 11 ods. 6 zákona č. 600/2003 Z.z.; plateľ rozhodne o zastavení výplaty prídavku oprávnenej osobe od kalendárneho mesiaca, ktorý nasleduje po kalendárnom mesiaci, za ktorý sa už prídavok vyplatil, ak

a) oprávnená osoba nespĺňa povinnosti podľa § 14,

b) z vlastného podnetu, z podnetu inej právnickej osoby, alebo z podnetu fyzickej osoby vznikol dôvod na prešetrovanie, či oprávnená osoba naďalej spĺňa podmienky nároku na prídavok a na jeho výplatu alebo

c) na poskytovanie prídavku alebo obdobnej dávky je príslušná inštitúcia iného členského štátu.

Podľa § 13 ods. 1 zákona č. 600/2003 Z.z.; ak oprávnená osoba už nespĺňa podmienky nároku na prídavok alebo ak plateľ vyplácal prídavok oprávnenej osobe neprávom, plateľ rozhodne o odňatí prídavku.

Podľa § 14 ods. 1 písm. c/ zákona č. 600/2003 Z.z.; oprávnená osoba je povinná zabezpečiť použitie prídavku na účel podľa § 1 ods. 2 a 3.

Z obsahu administratívneho spisu a vyjadrení účastníkov konania vyplýva, že na základe rozsudku Okresného súdu v Rimavskej Sobote č.k. 7P/52/2011-23 zo dňa 10.05.2011, právoplatného dňa 30.06.2011, boli maloleté deti M. Q. a L. Q. zverené do pestúnskej starostlivosti D.. H. F.. Podľa uznesenia č.k. 5P/539/2013-15 zo dňa 04.12.2013, právoplatného dňa 05.03.2014 a vykonateľného dňa 04.12.2013, súd predbežným opatrením odovzdal maloleté deti M. Q. a maloletého L. Q. do starostlivosti Detského domova V. O.. Maloleté deti boli odovzdané Detskému domovu V. O. dňa 11.12.2013.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica rozhodnutím č. 2014/1301 zo dňa 21.01.2014, v spojení s rozhodnutím žalovaného č. UPS/US1/SSVOSPODSK/ BEZ/2014/12392 zo dňa 04.04.2014 vyradil žalobkyňu zo zoznamu žiadateľov o náhradnú rodinnú starostlivosť v zmysle § 41 ods. 2 písm. a/ zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kurately po zistení závažných skutočností na strane žiadateľa, ktoré považoval za rozporné s účelom náhradnej rodinnej starostlivosti, keď začalo trestné stíhanie žalobkyne pre podozrenie zo spáchania trestného činu v súvislosti s ochranou života a zdravia dieťaťa. Žaloba žalobkyne, ktorou napadla rozhodnutie žalovaného o vyradení zo zoznamu žiadateľov, bola rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 23S/153/2014-81 zo dňa 22.10.2014, právoplatným dňa 19.12.2014, zamietnutá. Súd tiež zistil, že žalobkyňa rozsudkom Okresného súdu vo Zvolene č.k. 4T/37/2014-604 zo dňa 27.11.2014 bola uznaná vinnou zo spáchania

zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona, proti ktorému rozsudku bolo podané odvolanie a vedie sa o ňom konanie na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp.zn. 3To/29/2015, t.j. vec nie je právoplatne skončená.

Žalobkyňa namietala nesprávny postup správneho orgánu, ktorý odňal výplatu opakovaných príspevkov a prídavku na dieťa, namiesto toho, aby tieto nároky boli len zastavené, keďže doposiaľ nedošlo k zmene rozhodnutia, ktorým boli maloleté deti zverené do jej pestúnskej starostlivosti a umiestnené len predbežným opatrením do Detského domova V. O.. Má za to, že v prípade priaznivého výsledku v trestnom konaní deti jej môžu byť okamžite vrátené a v dôsledku odňatia príspevkov a prídavku na dieťa by im nevedela zabezpečiť potrebnú starostlivosť.

Súd sa stotožňuje s právnym posúdením veci správnym orgánom. Aj keď je pravdivé konštatovanie žalobkyne, že doposiaľ nebolo právne korektným spôsobom zmenené rozhodnutie o pestúnskej starostlivosti žalobkyne, neznamená to, že by nemohli byť predmetné opakované príspevky (opakovaný príspevok dieťaťu a opakovaný príspevok náhradnému rodičovi), ako aj prídavok na dieťa odňaté. Vyplácanie predmetných príspevkov sleduje zákonom určený účel, pritom poukazovanie len na doposiaľ nezmenené rozhodnutie o pestúnskej starostlivosti v prípade, že sledovaný účel príspevkov v dôsledku umiestnenia detí v detskom domove nie je naplnený, je bezvýznamné.

V zmysle ustanovenia § 12 ods. 1 zákona č. 627/2005 Z.z. platiteľ odníme príspevok, ak zanikol nárok na príspevok, alebo ak sa zistí, že sa príspevok priznal neoprávnene.

V predmetnej veci boli príspevky (opakovaný príspevok dieťaťu maloletej M. Q., opakovaný príspevok dieťaťu maloletému L. Q., opakovaný príspevok náhradnému rodičovi D. H. F.) priznané oprávnene, avšak došlo následne k zániku na tieto príspevky, a to v dôsledku právoplatnosti rozhodnutia, ktorým boli deti umiestnené v Detskom domove V.. Nie je významnou skutočnosťou, či sa tak stalo rozhodnutím predbežnej povahy.

Zákon o príspevkoch na podporu náhradnej starostlivosti o dieťa v ustanovení § 13 ods. 6 upravuje možnosť zastavenia výplaty príspevku, avšak len ak vzniknú dôvodné pochybnosti, či oprávnená osoba spĺňa podmienky nároku na príspevok a na jeho výplatu. V predmetnej veci neexistujú žiadne pochybnosti o tom, či oprávnená osoba (maloleté dieťa alebo náhradný rodič) spĺňa podmienky nároku. Je jednoznačné, že oprávnená osoba prestala spĺňať podmienky nároku umiestnením maloletých detí do Detského domova. Zákon č. 627/2005 Z.z. teda v ustanovení § 11 ods. 6 taxatívne vymenúva dôvody, kedy dochádza k zastaveniu výplaty príspevkov, pričom v predmetnej veci tieto podmienky pre zastavenie splnené nie sú. V ustanovení § 12 ods. 1 zákon upravuje odňatie tak, že zanikol nárok, teda nie sú splnené podmienky pre jeho ďalšie vyplácanie, a to vzhľadom na účel, ktorý vyplácanie príspevkov sleduje. Súd má za to, že žalovaný náležite odôvodnil svoje rozhodnutie o odňatí príspevkov, s ktorým sa súd stotožnil. Podľa § 17 zákona č. 627/2005 Z.z. platiteľ vypláca príspevky podľa § 2 písm. a/ a c/ za dieťa, ktoré je maloleté, náhradnému rodičovi, ktorý je oprávnený nimi disponovať. Súd poznamenáva, že ak doposiaľ nebola právne korektným spôsobom zrušená pestúnska starostlivosť, je aktívne legitímovaným na podanie žaloby vo veci odňatia opakovaného príspevku dieťaťu náhradný rodič, ako potenciálny príjemca príspevku, ktorý by bol príspevkom oprávnený disponovať.

Rozhodnutie o odňatí prídavku na dieťa je v súlade s ustanovením § 13 ods. 1 zákona č. 600/2003 Z.z., pretože oprávnená osoba umiestnením detí v detskom domove už nespĺňa podmienky nároku na prídavok. Prídavok patrí oprávnenej osobe na výchovu a výživu nezaopatrovaného dieťaťa. Ak dieťa nemá už fyzicky v osobnej starostlivosti, nemôže plniť povinnosti v zmysle § 14 ods. 1 písm. c/ zákona č. 600/2003 Z.z., teda zabezpečovať použitie prídavku na účel podľa § 1 ods. 2 a 3. Navyše, v zmysle § 7 ods. 2 nárok na prídavok nevzniká, ak sa nezaopatrovanému dieťaťu poskytuje starostlivosť v zariadení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, alebo v špeciálnom výchovnom zariadení z dôvodu výkonu rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti, predbežného opatrenia alebo rozhodnutia o uložení ochrannej výchovy alebo výchovného opatrenia. Zákon č. 600/2003 Z.z. o prídavku na dieťa v ustanovení § 11 ods. 6 písm. a/ až c/ taxatívne vymenúva podmienky, za ktorých platiteľ rozhodne o zastavení výplaty, avšak v predmetnej veci sa nejedná o žiadny vymenovaný dôvod.

Súd nepovažuje za opodstatnenú žalobnú námietku, že žalovaný porušil zásadu prezumpcie neviny vzhľadom na to, že trestné konanie doposiaľ nie je ukončené. Súd má za to, že žalovaný nezohľadňoval trestné konanie, avšak posudzoval podmienky trvania nároku opakovaných príspevkov a prídavku na dieťa. Pristúpil k ich odňatiu po preukázaní splnenia podmienok na ich odňatie v zmysle vyššie citovanej právnej úpravy, vychádzajúc z relevantnej skutočnosti, že maloleté deti sú umiestnené od 10.12.2013 v Detskom domove V. O..

Súd poznamenáva, že úspešnosť žaloby podľa druhej hlavy piatej časti O.s.p. závisí od preukázaného tvrdenia žalobcu, že bol ukrátený nezákonným rozhodnutím na svojich subjektívnych právach. Žalobkyňa nepreukázala, ako by mala byť rozhodnutiami žalovaného ukrátená na svojich právach, ak uznáva zastavenie výplaty príspevkov a prídavku, avšak nesúhlasí s ich odňatím. Podľa názoru súdu v čase rozhodovania správneho orgánu, vzhľadom na skutkový stav, nemohlo dôjsť k zásahu do subjektívnych práv žalobkyne, resp. maloletých detí. Súdu neprináleží prihliadať na situácie, ktoré môžu alebo nemusia nastať v budúcnosti. Teda nie je možné zohľadňovať možný budúci zásah do subjektívnych práv žalobkyne, ku ktorému by podľa tvrdenia žalobkyne mohlo dôjsť, ak by bola v trestnom konaní oslobodená spod obžaloby, a ak by jej boli maloleté deti opäť odovzdané do osobnej starostlivosti.

Z vyššie uvedených dôvodov súd žaloby žalobkyne zamietol.

Žalobkyni náhradu trov konania nepriznal v zmysle § 250k ods. 1 O.s.p., keďže žalobkyňa nebola v konaní úspešná.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednohlasne, t.j. pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch, v znení účinnom od 01.05.2011).

Rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednohlasne, t.j. pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch, v znení účinnom od 01.05.2011).

#### **Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia. Odvolanie sa podáva písomne v dvoch vyhotoveniach prostredníctvom krajského súdu na Najvyšší súd SR. Odvolanie je možné podať len z dôvodov uvedených v § 205 ods. 2 O.s.p.. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.